

ANTIGONA

Příloha

Dialog Kreonta a Antigony

Kreon: /Antigoně/

A co ty tady stojíš s hlavou sklopenou?
Mluv, přiznáváš se k činu, či jej zapíráš?

Antigona: Proč zapírat? Já s hrdostí se přiznávám.

Kreon: /hlídači/

Ty si teď můžeš zase klidně jít, kam chceš,
jsi volný. A tvou nedbalost ti promíjím.

/Antigoně/

A ty mi tady bez vytáček odpověz:
Byl ti znám zákaz, který jsem dal vyhlásit?

Antigona: Byl, zajisté že byl, tak dobře jako všem.

Kreon: A ty ses opovážila ho překročit?

Antigona: Ten zákaz nevydal nám hromovládny bůh

a rovněž ani z podsvětí, kam přijdeme,
nám lidem nikdo nedal zákon takový.

A nepřipouštím, že by zákon, ten či ten,
vydaný tebou, člověkem, směl platit víc
než nepsaný a nezvratný věčný řád.

Jen to jsou totiž pro mne platné zákony,
a ty se nezrodily včera nebo dnes –
jsou z hlubin času, do nichž nikdo nedozří.

Ty nikdy nepřestoupím pro strach z člověka. ***

Že za to zemřu, to jsem ovšem věděla,
i kdybys to byl nevyhlásil veřejně.

A zemřít, třeba předčasně, je pro mě zisk.

Žije-li někdo jako já jen ve strastech,
což není pro něj lepší jakákoliv smrt?

Když tedy na mne tento úděl dolehne,
to není zlé; však bez odporu dopustit,

aby můj bratr, syn mé matky, nepohřben
měl zetlít před branami, to by bylo zlé.
A zdá-li se ti přesto můj čin troufalý,
pak troufalec tu kárá moji troufalost.

Kreon: Tak tedy věz, že příliš nepoddajný duch
se nejspíš zhroutí: sebetvrdší železo,
když vytáhneš je rozžhavené z plamene,
se rozstříkuje, praská, láme na kusy;
divoké koně tenkou uzdou pokrotíš;
a právě tak si nechci ani představit,
že by se otrok někdy vzepjal nad pána. ***
Ta už se jednou proti králi vzbouřila,
když překročila zákaz, jež jsem dal;
a druhá vzpoura, když už spáchala ten čin:
že se svým činem vychloubá, mně na posměch.
To učinila žena! Já bych nebyl muž,
kdybych ji nechal, aby prosadila svou.
Ne, třebaš je mé rodné sestry dítětem
a v celém rodu mému srdci nejbližší,
ať ví, že nemine ji nejhroznější trest!
A její sestru rovněž; neboť ona též,
má prsty v tomhle pohřbívačském spiknutí.
Ať přijde ke mně! Viděl jsem ji před chvílí,
jak beze smyslů běhá domem sem a tam.
Tak obyčejně prozrazuje svědomí
zlý skutek, jenž byl ve skrytosti osnován.
A stejně nenávidím ty, kdo špatný čin
se pokoušejí vytáčkami přikrášlit.

Antigona: Chceš ještě něco horšího než moji smrt?

Kreon: Nic jiného; v tom vidím dostatečný cíl. ***

Antigona: Proč tedy ještě váháš? Jako mně tvá řeč
se nelíbí a nikdy líbit nebude,
tak tebe zase dráždí každé slovo mé.
A přesto není pro mne slávy slavnější
než to, že bratra jsem svou rukou pohřbila.
Ti všichni zde to dozajista schvalují,
jen kdyby ústa nebáli se otevřít.
Ba, je to asi příjemné být vladařem
a říkat nebo dělat, co ho napadne.

Kreon: Tak vidíš věci ze všech Thébanů jen ty.

Antigona: Všichni to vidí, jenže strachy sehnou hřbet. ***

Kreon: A nestydíš se vedle nich tak sama stát?

Antigona: Stydět se, já, že uctívám svou rodnou krev?

Kreon: Ten druhý v sobě neměl tvoji rodnou krev?

Antigona: Jsou oba z jedněch rodičů, tak jako já.

Kreon: Jednoho ctíš, a druhého tím urážíš.

Antigona: Ten padlý o tom jistě takto nesoudí.

Kreon: Když ho ctíš stejně jako toho zločince?

Antigona: Nepadl otrok, nýbrž bratr zahynul. ***

Kreon: Nepřítel vlasti! Druhý její obránce!

Antigona: Nicméně smrt má stejná práva tu i tam.

Kreon: Neplatí tatáž míra pro dobré i zlé.

Antigona: A víš, zda tvoje míry platí v podsvětí?

Kreon: Kdo nepřítel, i mrtev je mi odporný.

Antigona: Ne pro nenávisť, já jen pro lásku chci žít!

Kreon: Svou lásku, chceš-li, pěstuj tedy v podsvětí.
Já, co jsme živ, se ženské vůli nepoddám.